

Трибуна вітчизняного українського слова на вітчизняній американській землі

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Адреса
Редакції і Адміністрації:
"Svoboda", 81-83 Grand St.,
Jersey City 3, N. J.
Телефон: HENDERSON 4-0807
4-0237
Тел. УНЧ: HENDERSON 4-1016

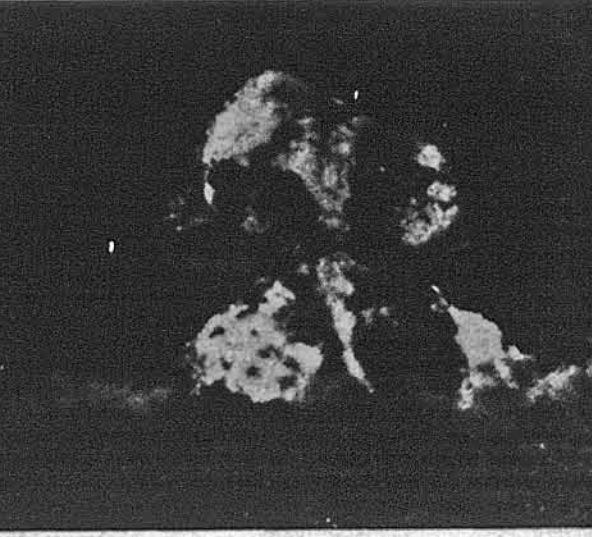
РІК LXI Ч. 69. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 19-го БЕРЕЗНЯ 1953. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 69. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MARCH 19, 1953 VOL. LXI

22-ий АТОМОВИЙ ВИБУХ НА КОНТИНЕНТІ ЗДА

Рівнина Юкка, у степі Невада. — "Місто Засуду" зме-тене з лива землі атомовим вибухом, двадцять другим на континенті Злучених Держав у вівторок 17 березня в 5:20 годині ранку. Якщо б цей вибух трапився у заселеній околиці, то з нього могло було згинуть 100,000 людей. На пробіній полі у Неваді збудовані були тільки два типові американські будинки з усім алаштуванням. У них примічено лаліки замість живих людей. Один з тих будинків, у віддалі три чверті милі від центру вибуху, був цілком знищений, а другий, у віддалі півтори милі, був розбитий. Його "мешканці" виметні з кімнат, на поверхні землі, а залишилися тільки ті, що були в підвалі. Цементові підстави дому розвалені, наче після землетрусу. Атомовий вибух, який відбувся в точці, призначеній часі, була менша ніж та, що була скінена в 1945 р. на Гірошіму в Японії і мала силу 15,000 тонн вибухового матеріалу TNT. У віддалі двох милі від місця вибуху, були примічені 1,600 вибухів добровольців в підземних бункрах. Для перевірки, який наслідок може мати такий вибух на різні предмети, розставлено в різних місцях 50 аят з лаліками. Були теж інші предмети й побудови для переведення найрізноманітніших досвідів. У середині до-свідного поля збудовано заліз-ну вежу висотою 300 стп, з якої знісала атомову бомбу, призначає вибухнути.

Видовище під час вибуху було подібне до інших вибу-хів з попередніх досвідів. Лосіт з вибуху можна було

НОВА ПРОБНА ЕКСПЛІЗІЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ АТОМОВОЇ ЗБРОЇ

У вівторок 17-го березня відбулася ця разом на рівнині Юкка в Неваді вже 35-та з черги експлізії американської атомової зброї, цієї опанованої людиною космічної сили, яка у війні може знищити людство і його цивілізацію, а в мирі відкриває нові казкові можливості дальшого розвитку. На фото: загальний вид на цю експлізію, що під небо вибухнула масою диму і полум'я, створюючи у віддалених місцях враження, наче б серед грозового гуркотіння сходило сонце. Доземні світлі лінії збоку — це сліди випущених рівночасно в повітря ракет з відповідним приладдям для делідів і ресстрації експлізії.

Д-р Ройтер про зростання Західного Берліну

Після своєї першої візити в Нью Йорку до Міської Ради, посадики Західного Берліну, д-р Е. Ройтер відбудує кілька розмов на різних прийнятих, що може сприяти акції допомоги втілкам, які у великому числі постійно прибувають до Західного Берліну з совєтської зони Німеччини. Рухливий д-р Ройтера і прихильне прийняття, що його він зустрів у Нью Йорку, говорили б про те, що його план отримати від Міжнародного Комітету Помочі 1,000,000 доларів для втілок може бути здійснений. У вівторок, берлінський гість був на прийнятті, що йому алаштував в готелі "Валдорф Асторія" Дослідний Інститут Амери-ки і там д-р Ройтер мав на-году промовити до 600 слухачів. Він запевнив присутніх, що експорт Західного Берліну на захід дуже мало втра-чає тим, що він проходить че-рез обшир російської окупа-ційної зони, де відбуваються численні перевірники висла-них матеріалів. Усі експер-тові матеріали відповідно за-безпечені і тому 95 відсотків висланого доходять у цілості, якщо не рахувати втрат у

АКЦІЯ УНН В КОНГРЕСІ ПРОТИ ВИСИЛКИ БОЛЕНА НА АМБАСАДОРА ДО МОСКВИ

Проф. Лев Добрянський, і-мені очолюваного ним Укра-їнського Конгресового Комі-тету, звернувся сьогодні окре-мою телеграмою до всіх чле-нів Сенатського Комітету За-кордонних Справ, закликаю-чи їх відкинути перевіркову цю Комітетом знову кан-дидатуру п. Чарлаз Болена на американського амбасадора до Москви, на тій підставі, що п. Болен є співтворцем абакротованої теорії політи-ки здержування, що він не має жадного розуміння до визвольної боротьби понево-лених Кремлем не-російських народів, як важливого фак-тору в теперішній міжнарод-ній політиці, та що він аза-галі, крім знання російської мови, має ще найменше квалі-фікацій, щоб займати цей — найважливіший пост в амери-канській дипломатичній слу-жбі. Як відомо, п. Болен вже був наймований на амбаса-дора до Москви й ця номіна-

СОВЕТСЬКИЙ МІГ СТІЛІ НА АМЕРИКАНСЬКИЙ ЛІТАК НАД ПАЦИФІКОМ

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЛІТАК ВІДПОВІВ СТІЛІ НА НОВУ СОВЕТСЬКУ ПРОВОКАЦІЮ В ПОВІТРІ

Вашингтон. — Командуван-ня американських повітряних збройних сил щойно у вів-торок повідомило про нову со-вєтську повітряну провока-цію, яка трапилася минулої суботи цим разом над міжна-родними водами Паціфіку — 25 миль на схід від совєтсь-кого півострова Камчатка. Повищий випадок трапився — як совєтський турболітак типу МІГ-15 намагався збити американський літак переві-рки повітря типу далеколетю-чого бомбардувальника РБ-50, який відбував свій рутинний літ із своєї бази на Алясці. Ці американські літаки є оз-броєні в самооборонних ці-лях. Негайно, як тільки со-вєтський МІГ відкрив на ньо-го вогонь, американський бомбардувальник, вминаючи стріли напасника, теж зі сво-го боку відповів стрілами, але він сам, ані совєтський лі-так не був пошкоджений. А-мериканське командування здержало повідомлення про цей новий випадок аж до ві-пирка, передаючи насамперед

ЗДА Знову вимагають від червоних плати за літак затриманий в Мадящині

Вашингтон. — Уряд ЗДА переслав до Мадящини й СССР ноту з рахунками за американський літак, що бо-го комуністичні літаки заму-нили приземлитися шістьма-дцять миль назад в Мадя-щині і що його червоні не по-вернули. Рахунок, доданий до нот, виставлений на 637,894.11 дол., — без доракowań за цей час відсотків. Ноти, що раз пригадують подробиці

Черчил засуджує „жорсткий і безпощадний“ совєтський напад на англійський літак

Лондон. — Англійський прем'єр Вінстон Черчил гостри-ми словами засудив вчора в Палаті Громад „жорсткий і безпощадний“ напад ато-мового літака на англійсь-кий бомбардувальник мит-ного тижня, в наслідок я-кого бомбардувальник був розбитий, при чому згинув всі 7 членів його залоги. Черчил признає, що під час лету бомбардувальник міг в одному або другому випадку помилково дещо відхилитися від демаркаційної лінії та пе-релетіти через шматок тери-торії совєтської зони, але він з цілою певністю був збитий над територією англійської зони, найкращим доказом чо-

Ловет за втримання бюджету з 41 бильйонів для озброєння

Вашингтон. — Роберт А. Ловет, секретар оборони за адміністрації през. Трумана, остеріг адміністрацію Айзен-гатера проти отримання бю-джету з \$41,000,000,000 на покриття озброєння на най-ближчий скарбовий рік. Звіт Ловета був переданий до розгляду ще 19 січня, отже напередодні перебрання ала-ди адміністрації Айзенгаве-ра, а його оприлюднено що-

Акція В.О. УНРади у зв'язку з Ялтою

(Комунікат Інформаційного Бюро Представництва ВО УН-Ради в ЗДА)

В черзі міжнародних полі-тичних проблем, заторкнених Президентом Айзенгавером в його програмовій енуціяції перед Конгресом ЗДА в дні 2 лютого 1953 р., виникла м. ін. справа т.зв. тайних до-говорів, заключених під час II-ї Світової Війни між захід-ними альянтами і СССР. До цих актів належить теж за-ключений в Ялті дні 12 люто-го 1945 р. договір у справі Польщі, якого одна з по-ставок установлює східні грани-ці Польщі приблизно по т.зв. лінії Керзона. Як відомо, на Мировій Конференції в Пари-жі західні альянти, на пропо-зицію тодішнього британсь-кого секретаря закордонних справ, лорда Керзона, визна-чили були дні 8 грудня 1919 р. східну демаркаційну лінію Польщі, яка, хоч і не вповні, все ж таки більш-менш від-повідала етнографічному при-нципові. Територіялініи ста-нови ялтанського договору в справі Польщі, відповідаючи цю лінію Керзона, включили західно-українську землю, а саме, майже всю польську за-манщину, в склад УССР.

Предложений Конгресові ЗДА проєкт резолюції Прези-дента Айзенгавера, в справі д.зв. тайних договорів, отже і договору в Ялті, мав виключ-но на увазі ствердити факт, що уряд СССР зловжив тим його постановами, які відпо-вляли до гарантії демокра-тичних вольностей у т.зв. са-теїстських країнах, та осуди-ти поневолення накорів совє-тською деспотією.

Британська королева відвідає Америку в наступному році

Нью Йорк. — На зібранні мо-лодечних журналістів, що ре-дагують шкільні часописи та інші організації в Колум-бійському Товаристві Шкіль-ної Преси, декан Лоренс Г. Чамберлейн повідомив зібран-них 4,000 делегатів, що в на-ступному році має приїхати теперішня британська коро-лева на відвідинах до Амери-ки. Це станеся з нагоди

Тіто снідає з англійською королевою

Лондон. — Президент Юго-славії маршал Тіто був запро-шений на другий сніданок до англійської королеви Єлиса-вети II. Урядове авто привез-ло Тіто до Букінгемського палацу, де в авідційній залі представили його королеві та королівській родині. На прийнятті були такі особи: королева Єлисавета II, її чоло-вік князь Едінбургу, короле-ва мати, княжна Маргарита, президент Тіто, генерал пол-

Альянти відбили сильну атаку червоних в Кореї

Токіо. — Війська американ-ської Другої Дивізії на захід-ному секторі корейського фронту відбили вчора в за-пеклих боях одну з найсиль-ніших комуністичних атак — впродовж останніх тижнів, — завдаючи атакуючому кита-йцям важких втрат. В атаці взяло участь коло 500 черво-них китаїців і з того понад 300 було вбитих, але поране-них. Битва тривала майже ві-сім годин. Вона відбулася в районі т.зв. „малого Гібраль-тару“, сильної альянтської позиції на захід від Йончон в одній з головних долин на підступах до корейської сто-лиці Сеул. Деякі спостерігачі вважають, що ця остання комуністична атака могла бу-ти спробою прориву, бо влі-сне в тому секторі ворог від-відав деякого часу сильну па-трульну активність. Під час а-таки червоні два рази нама-галися вислати підкріплення, але за кожним разом їхні си-ли були розбиті.

Іден проти допущення червоного Китаю до ОН

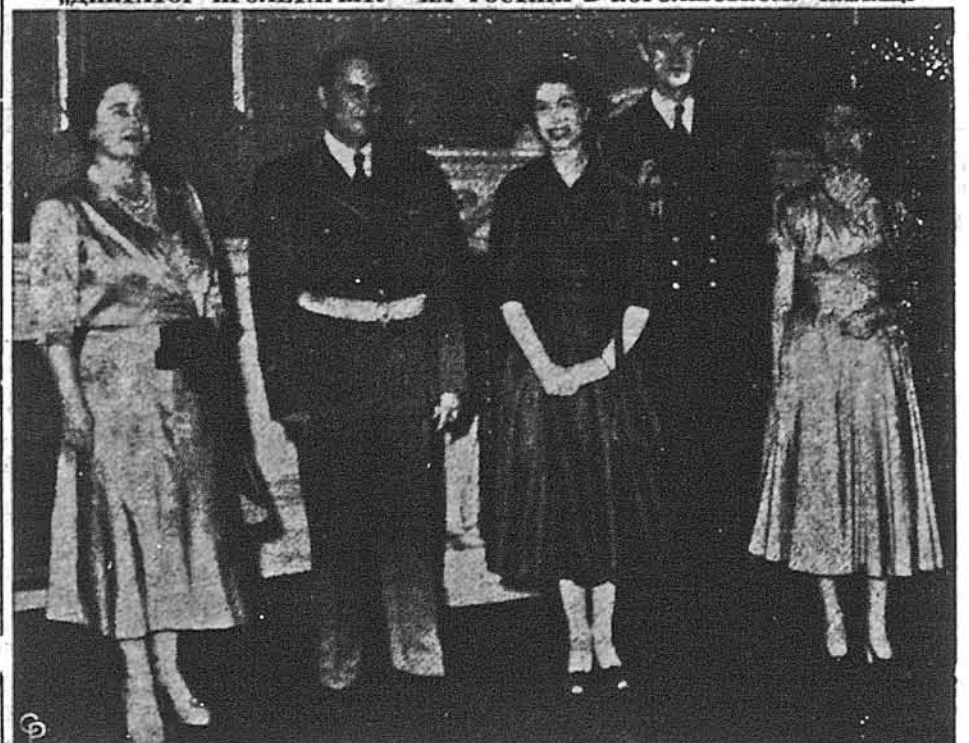
Лондон. — В англійському парламенті міністер Іден від-повідав на запити опозицій-них соціалістичних послів і заявив, що як довго він міні-стром закордонних справ, так довго не може бути мови про допущення предстатників червоного Китаю до ОН, коли комуністичний Китай який знаходиться в повній аг-ресії проти ОН". Бувший пре-

ЧЕРЧИЛ НЕ ХОЧЕ МІНЯТИ САНДЕРСА ЗА КОМУНІСТКУ

Лондон. — Прем'єр Черчил заявив у парламенті, що його уряд взагалі відкидає угор-ську пропозицію, щоб мала-йську комуністку Лі Мерб, за-суджену до смертної кари, ви-мінити за англійського грома-дянина Едгара Сандерса, яко-го угорський комуністичний суд засудив 1950 року до 13 річної в'язниці. На запити де-яких послів Черчил заявив, що його уряд робитиме інші заходи, щоб звільнити свого громадянина. Прем'єр не по-

ПІДГОТОВЛЯЮТЬ ДЕПОРТУ-ВАННЯ 10,000 КОМУНІСТІВ-ГРОМАДЯН

Нью Йорк. — З нагоди Дня св. Патрика, що його велича-ють святкували ньюйорські ірландські товариства, улашту-ючи похід, в яким взяло участь 100,000 осіб, відбувся ввечір в готелі Астор спіль-ний обід на якому виголосив промову генеральний проку-рор з Вашингтону, Герберт Бронвел. Він сказав, що де-партамент справедливості в-же переводить слідство над діяльністю 10,000 натуралізо-ваних громадян, запідозре-них в підризних заїгах або в приналежності до Комуні-стичної партії. Він назвав по-імені деяких, що проти них департамент справедливості по-чав уже старання для депор-тації. Крім активних на-туралізованих громадян про-вірять поведінку 12,000 чу-

На цій радіофотографії з Лондону видно югославського комуністичного диктатора мар-шала Тіта в оточенні англійської королівської родини в Букінгемському палаці, де він був прийнятий та снідав з королевою, членами її родини й найвищими державними до-стоїнствами. На фото (від ліва): королева-мати Єлисавета II, Тіто, королева Єлисавета II, її чоловік князь Едінбургу та принцеса Маргарита.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75
В Джерсі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	6.50	Six months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50
Число з суботи (з англійською частинкою).		Saturday's issue (The Ukrainian Weekly, English language suppl.)	
На рік	\$ 3.00	One year	\$ 3.00
На пів року	2.00	Six months	2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

БЕЗ ЗМІН

Джордж Ф. Кеннан, що в короткому часі буде звільнений з служби в департаменті стейту, як дипломат і як знавець східноєвропейських справ, піде на пенсію. Заважда тут рука нового секретаря стейту Доллеса.

Як відомо, Кеннан як автором "політики стримання" у відношенні до СРСР, якій прихилився Труман і Ачесон від 1947 року. В 1952 році Доллес видав у час президентської виборчої кампанії "політику визволення", в протиставленні до "політики стримання". Як республіканці перемогли і Доллес став секретарем стейту, Кеннан, не звважаючи на зміну адміністрації та своє урядове становище, дає критикувати прилюдно "політику визволення". Правдоподібно це властива причина його звільнення, бо в департаменті стейту залишався надалі Чарльз Е. Болен, другий знавець "Росії", який мало чим різниться у своїх поглядах від Кеннана та якого президент Айзенгавер назначив тепер американським амбасадором до Москви. Він теж прихильник "політики стримання".

Новий "бос" у департаменті стейту добре знає, що його "політика визволення" причинилася багато до республіканської перемоги в останніх президентських виборах. Тому годі їй тепер сховати до кишені. Це той твердий горіх, який треба би Доллесові розкусити.

"Політика стримання" не осягнула своєї цілі, але допомогла скріпити збройно Захід на випадок нової агресії в Європі. Найбільшим її осягом є Північно-Атлантичний Договір Оборони. Нова "політика визволення" практично себе себе не виявила. На словах вона гостріша від "політики стримання" і як така наробила багато шуму та зродила серед повзволених Совєтами народів надію на справжнє визволення, що відноситься головним чином до неросійських народів. Але то все. Бож доки не знає, як властиво треба розуміти "політику визволення". Ця неясність почалася з самого початку, як тільки цю політику почали критикувати в Англії, Франції та інших демократіях, як теж і в Америці. Як вірити тому, що пише Тамес Дж. Гемільтон в Нью Йорк Таймс-і з минулої неділі, то властиво не багато змінилось в департаменті стейту, як мова про "політику стримання". Вона далі існує, на що вплинула критика демократів, які грядуть на "політику визволення" як виборчу "демагогію", виходячи з цього застереження, що такої політики не можна вести так довго, поки ЗДА не рішені допомагати визвольним рухам збройно.

З "політикою визволення", пише Гемільтон, тісно зв'язане відношення ЗДА до "українців, балтійських народів та інших, що знаходяться в совєтській периферії" та які змагаються до незалежності, а теж і до росіян, яких Кеннан не хотів би зражувати підлою Росії. Деякі західні нації бояться навіть і того гострого тону, якого живав Генрі Кобет Ладж мол., новий американський представник в Об'єднаних Націях, коли там говорив про кремлівську політику і міжнародну поведінку. Вони думають, що така гострота, виявлена в той час, коли новий кремлівський диктатор "протягав руку" до замирення, може викликати в світі враження, що ЗДА таки змагаються до війни з СРСР. Також і це не впливає добре на "політику визволення", яку повинен би департамент стейту та Доллес починати здійснювати.

Так виглядає сьогоднішній "нова" політика, як глядіти на неї з практичного боку. Вправді це зачасу витягати з цього найдалі йдучи заключення, бо всі такі республіканська адміністрація не довго при владі. Але й не треба замикати очей на те, яка є дійсність. Бо правдою є, що давня "політика стримання" с на ділі ще далі головною засадою в відношенні ЗДА до СРСР.

Але питання, як довго це триватиме. Бож нема з цього добра для самої республіканської адміністрації, що не знає, на яку ногу стати, ні для справи розумного відношення до Совєтів.

Некролог на першій сторінці

Колись розказували анекдоту (а може й правду!) про те, як одна стара жінка у Москві кожного дня приходила до кіоску з газетами і заповнаючи оглядала перші сторінки газет. Вкінці одного дня продавець питає її: За чим шукаєте, бабуся? А вона відповідала: За некрологом. Та ж некролог — він їй на це — поміщуються на останній сторінці!

О, той, за яким я шукаю, буде напевно на першій!

І справді перші сторінки усіх дослідно газет світу повні вістки про смерть того, чиє життя бажали і виглядали мільйони поновлених людей. Найбільший в історії й одночасно найбільше кривавий тиран-диктатор Сталін помер у резиденції колишніх московських царів у Кремлі від паралічу мозку. Закінчився майже тридцятирічний період кривавої Сталінської епохи, позначеної нечуваними в історії злочинами над людьми. Перестала жити і діяти особа, якій відмовляли назви людини і за її чортівських думок і вчинків. Правда — у нашому світі ціниться не людина, але її осяги і силу. То ж і в випадку Сталіна вся преса світу великими літерами розписувалася про нього — хоча, чи не хотіли — прославляючи його ім'я.

Це ж бо не абиякий скок від вбогої підвальної кімнати в маленькому грузинському містечку Горі батька шевця-піяка і матері кріпачки до царського престолу у Кремлі, від в'язни і переслідування революціонера до володаря думок і життя одної третини людства. Сталін належав до того типу людей, які безпощадно йдуть до своєї цілі. І тому його, студента духовної семінарії й автора патрістичних віршів про Грузію, притягнула революція і він на її хвилях випливав наверх.

Навіть на революцію надто кривавий був цей шлях Сталіна згору. Він належав до уродження мав у собі зародки зла і злочину. Самий Ленін сказав одного разу у припадку щирості, що від Сталіна можна всього сподіватися. Та все ж і він його цинізм за організаційний хист. Цей хист Сталіна виявився шойно зі смертю Леніна. Інтригами і кривавими злочинами закріплював Сталін свою владу. Підозрювали участь його кривавих рук теж у смерті Леніна. А потім боротьба із найбільшим суперником Троцьким — непереможна і підступна, від якої використав двоє інших суперників Зинов'єва і Камєнєва, щоб потім згладити і їх, приписуючи їм вбивство Кірова, якого самий хотів позбутися і позбувся.

Злочинна рука Сталіна достала Троцького аж у далекому Мексико, де затовк його сокирою висланий провокатор. Сталін знищив дослідно усіх тих, хто був творцем революції в Росії, щоб тим краще закріпити всю владу за собою. Бухарін, Радєк, Плеханов, Луначарський, Ріков і ціла плеяда інших творців російської революції — ті люди, які підготували підставу Сталінові для діяльності, усілякі відійти на його бажання. Залишилися лише маленькі люди, як Бухарін, як Ворошилов, або вислужники, як Молотов. Безліч трупів і злочинів коштувало закріплення влади Сталіна над народом Совєтського Союзу. Мільйони і мільйони жертв вимагали злочинні експерименти Сталіна. Наволод він мав тепер успіхи: перевів колективізацію, закріпив індустріалізацію, виграв дві великі війни. Це і поставило його у німби справжнього божества у його визнаванні, для яких ко-муністичне навчання замінили біблією. Саме студії в духовній семінарії дозволили Сталінові збагнути людську психіку, яка прагне завжди абсолютного, і це диктувало йому догматизувати теорію більшовизму.

Найбільший успіх Сталіна — якщо його злочини діла заслуговували цієї назви — це закріплення цієї жалкої системи, яка дозволяла йому дозволяти тримати в послушку мільйони людей, яка нищила людське в людях, в якій було виторкнуто цей культ обожування, який втілював Сталін. Ця система повного заперечення людської індивідуальності і дощадництва, система, в якій життя — це ласка, ласка не від вищої сили, але від цієї самої системи, від її нагачився.

Ми, українці, найкраще знаємо цю систему. Це ж наш народ зазнав найбільше кривди від неї. Вже від початку існування цієї кривавої системи наш народ зрозумів її небезпеку і ставив до боротьби з нею та й в боротьбі з нею до сьогодні. Мільйони жертв штучного голоду в Україні, сотні тисяч невольників-в'язнів, загинувши у робочих концентраційних таборах! До того ж ми маємо народ в одній великій торії! Розбита вся українська культура, а її творці винищені розстрілами і засланнями.

Сталін вважався за спеціаліста в національних питаннях. Його колись партія вислала до Фінляндії, вітати її з незалежністю. Його калічення російської мови малювали навіть гарний вплив на фінляндців; мовляв, в імені недавнього гнобителя говорять не-москаль. Та для цієї своєї спеціальності він виявився нежінгальним до злочинів. За ним культура має бути соціалістична змістом і національна формою!

Ми це бачили прекрасно в Україні: москаль Постішев в українській вишвишаві сорочці. Сталін самий засягнув по лаври в культурі і науці. Коли на якихось зборах йшла дискусія про теоретичні справи, в якій блистали Ленін і Плеханов, Луначарський і Бухарін, і до слова того зголосився Сталін. Сталий більшовик Рязанов, що

з собою. Бухарін, Радєк, Плеханов, Луначарський, Ріков і ціла плеяда інших творців російської революції — ті люди, які підготували підставу Сталінові для діяльності, усілякі відійти на його бажання. Залишилися лише маленькі люди, як Бухарін, як Ворошилов, або вислужники, як Молотов. Безліч трупів і злочинів коштувало закріплення влади Сталіна над народом Совєтського Союзу. Мільйони і мільйони жертв вимагали злочинні експерименти Сталіна. Наволод він мав тепер успіхи: перевів колективізацію, закріпив індустріалізацію, виграв дві великі війни. Це і поставило його у німби справжнього божества у його визнаванні, для яких ко-муністичне навчання замінили біблією. Саме студії в духовній семінарії дозволили Сталінові збагнути людську психіку, яка прагне завжди абсолютного, і це диктувало йому догматизувати теорію більшовизму.

Найбільший успіх Сталіна — якщо його злочини діла заслуговували цієї назви — це закріплення цієї жалкої системи, яка дозволяла йому дозволяти тримати в послушку мільйони людей, яка нищила людське в людях, в якій було виторкнуто цей культ обожування, який втілював Сталін. Ця система повного заперечення людської індивідуальності і дощадництва, система, в якій життя — це ласка, ласка не від вищої сили, але від цієї самої системи, від її нагачився.

Ми, українці, найкраще знаємо цю систему. Це ж наш народ зазнав найбільше кривди від неї. Вже від початку існування цієї кривавої системи наш народ зрозумів її небезпеку і ставив до боротьби з нею та й в боротьбі з нею до сьогодні. Мільйони жертв штучного голоду в Україні, сотні тисяч невольників-в'язнів, загинувши у робочих концентраційних таборах! До того ж ми маємо народ в одній великій торії! Розбита вся українська культура, а її творці винищені розстрілами і засланнями.

Сталін вважався за спеціаліста в національних питаннях. Його колись партія вислала до Фінляндії, вітати її з незалежністю. Його калічення російської мови малювали навіть гарний вплив на фінляндців; мовляв, в імені недавнього гнобителя говорять не-москаль. Та для цієї своєї спеціальності він виявився нежінгальним до злочинів. За ним культура має бути соціалістична змістом і національна формою!

Ми це бачили прекрасно в Україні: москаль Постішев в українській вишвишаві сорочці. Сталін самий засягнув по лаври в культурі і науці. Коли на якихось зборах йшла дискусія про теоретичні справи, в якій блистали Ленін і Плеханов, Луначарський і Бухарін, і до слова того зголосився Сталін. Сталий більшовик Рязанов, що

з собою. Бухарін, Радєк, Плеханов, Луначарський, Ріков і ціла плеяда інших творців російської революції — ті люди, які підготували підставу Сталінові для діяльності, усілякі відійти на його бажання. Залишилися лише маленькі люди, як Бухарін, як Ворошилов, або вислужники, як Молотов. Безліч трупів і злочинів коштувало закріплення влади Сталіна над народом Совєтського Союзу. Мільйони і мільйони жертв вимагали злочинні експерименти Сталіна. Наволод він мав тепер успіхи: перевів колективізацію, закріпив індустріалізацію, виграв дві великі війни. Це і поставило його у німби справжнього божества у його визнаванні, для яких ко-муністичне навчання замінили біблією. Саме студії в духовній семінарії дозволили Сталінові збагнути людську психіку, яка прагне завжди абсолютного, і це диктувало йому догматизувати теорію більшовизму.

Найбільший успіх Сталіна — якщо його злочини діла заслуговували цієї назви — це закріплення цієї жалкої системи, яка дозволяла йому дозволяти тримати в послушку мільйони людей, яка нищила людське в людях, в якій було виторкнуто цей культ обожування, який втілював Сталін. Ця система повного заперечення людської індивідуальності і дощадництва, система, в якій життя — це ласка, ласка не від вищої сили, але від цієї самої системи, від її нагачився.

Ми, українці, найкраще знаємо цю систему. Це ж наш народ зазнав найбільше кривди від неї. Вже від початку існування цієї кривавої системи наш народ зрозумів її небезпеку і ставив до боротьби з нею та й в боротьбі з нею до сьогодні. Мільйони жертв штучного голоду в Україні, сотні тисяч невольників-в'язнів, загинувши у робочих концентраційних таборах! До того ж ми маємо народ в одній великій торії! Розбита вся українська культура, а її творці винищені розстрілами і засланнями.

Сталін вважався за спеціаліста в національних питаннях. Його колись партія вислала до Фінляндії, вітати її з незалежністю. Його калічення російської мови малювали навіть гарний вплив на фінляндців; мовляв, в імені недавнього гнобителя говорять не-москаль. Та для цієї своєї спеціальності він виявився нежінгальним до злочинів. За ним культура має бути соціалістична змістом і національна формою!

Ми це бачили прекрасно в Україні: москаль Постішев в українській вишвишаві сорочці. Сталін самий засягнув по лаври в культурі і науці. Коли на якихось зборах йшла дискусія про теоретичні справи, в якій блистали Ленін і Плеханов, Луначарський і Бухарін, і до слова того зголосився Сталін. Сталий більшовик Рязанов, що

з собою. Бухарін, Радєк, Плеханов, Луначарський, Ріков і ціла плеяда інших творців російської революції — ті люди, які підготували підставу Сталінові для діяльності, усілякі відійти на його бажання. Залишилися лише маленькі люди, як Бухарін, як Ворошилов, або вислужники, як Молотов. Безліч трупів і злочинів коштувало закріплення влади Сталіна над народом Совєтського Союзу. Мільйони і мільйони жертв вимагали злочинні експерименти Сталіна. Наволод він мав тепер успіхи: перевів колективізацію, закріпив індустріалізацію, виграв дві великі війни. Це і поставило його у німби справжнього божества у його визнаванні, для яких ко-муністичне навчання замінили біблією. Саме студії в духовній семінарії дозволили Сталінові збагнути людську психіку, яка прагне завжди абсолютного, і це диктувало йому догматизувати теорію більшовизму.

Узаконнена, але не здійснена державна реформа

1 лютого 1944 року в Москві на 10 сесії Верховної Ради СРСР Молотов від імені уряду висунув пропозицію про перетворення на р-к-м-а-т-и оборони і закордонних справ з загальносоюзних в союзно-республіканські. Це не була звичайна адміністративна реформа. Молотов говорив, що справа йде про „постановку нових відповідальних завдань перед союзними республіками в справі оборони країни і в справі зовнішніх відносин з чужоземними державами". Цей крок „являється новим кроком вперед в вирішенні національного питання в Сов. Союзі", він в очах народів Сходу і Заходу „розкриває історичну доцільність існування Совєтського Союзу". Створення національних республіканських власних військових формуцій стало можливим „в результаті їхнього національного розвитку".

До створення в 1922 році СРСР поряд з народним комісаріатом закордонних справ російської республіки існували такі наркомати на Україні, Білорусі, Грузії, Вірменії і Азербайджані, які в „окремих випадках підтримували зовнішні відносини з другими державами".

Молотов в своїй промові про державне перетворення з метою надати більше прав національним р-с-п-у-б-л-і-кам наводив багато фальшивих і правдивих аргументів в користь цього перетворення. Таке перетворення не було в користь централістичній політиці Москви. Це був пропагандистський маневр, метою якого була чергова поступка перед національним опротивом неросійських народів. Верховна Рада СРСР обговорила ці заходи державного перетворення в час, коли ще німецька армія була на

сидів біля нього, звернувся тоді до Сталіна: Слухай, Ко-ба (партиєне псевдо Сталіна), не валий дурак, кожний знає, що в теорії ти слабкий. А потім, коли не стало цих умів, Сталін диктував уже навіть у мовознавчих справах!

Характер Сталіна розкривав і його родинне життя. Він без жалю поховав свою першу жінку, яка хворіла від туберкульозу. Теж і друга жінка Алелуєва, яку сімнадцятирічною дівчиною взяв за жінку в сороковому році життя, не мала щастя в подружжя з тираном.

Після смерті тирана, який перевершив усіх Нероїв і Іванів Грізних, стоїть тепер питання: Що буде далі?

Одне певне, що система Сталіна буде продовжуватися, бо її підтримує ціла кремлівська кліка, вважаючи, що вдержання цієї системи рівнозначне з їх життям. До того, в їх розумінні, ця система себе виправдала. Така зміна в Совстах може наступити тільки тоді, коли будуть знищені кремлівські тирані, а з ними і їхня криваво-система.

„лиці модерної людини" — враження новоприбулого до Нью Йорку, та новелька Остапа Тарнавського „Недокінчена дискусія" в якій автор силкується змалювати останні хвилини Хмельового.

Це речі, більше чи менше цікаві (найцікавіший з поглядів цих уривок п. Ко-валенков) є все ж таки в Альманаху чужорідним інгредієнтом, данною традиції, яка веліла до науки додати й розвагу. Познайомившись в загальних рисах з змістом Альманаху, переліждо тепер до докладнішого розгляду головних його статей, що їх я висміє порівнявши на сам кінець. Маю бачити статтю д-р Міншуги, Д. Галичана, А. Драгану, О. Н. Понятини.

Д-р Л. Міншуга, висловлюючи роллю „Свободи", пригадує, як дивився на завдання Василюка II перший редактор. Вважаючи своє слово за „б-р-у до храму свободи", відповідно до того й він часом „Свобода" висловлювала іммігрантам їхні права й закликала їх боротися за ці права, повернувшись до краю. А тих, що лишалися в Америці на постійне життя, навчала, як класти здорові й

ліцтва підваліни під тутешнє українське життя. Це завдання виставляло доводити, що український Народний Союз не міг би існувати без свого власного органу, без „Свободи", а зокрема не міг би без „Свободи" успішно розвиватися і вирости в ту могутню організацію, якою є сьогодні. Стаття Д. Галичана є наче доповненням статті Л. Міншуги. Вона показує, яку велику організаційну й виховну роллю виконувала „Свобода". В статті є знаменні призначення членів УНС про „Свободу", що їх вони висловили в своїх публічних заявах на зборах або в листах до редакції. Багато хто признавався, що без „Свободи" не може жити, що „Свобода" була для них „школою життя", „нерозлучним товаришем, з яким розмовляв щодня рідною мовою", „великою розрадою в тяжких хвилинах життя", борцем за „загально-людське й загально-українське, а не групове чи партійне добро" і т. д. Як би не „Свобода", то не один іммігрант міг би не був би членом УНС. Своєю статтю автор кінчить цими словами: „Були вони — УНС і „Свобода" — і осягають донині нерозлучними щодо

М. С.

ПЕРЕД КІНЦЕМ РОКУ

Масмо тут на увазі кінець фінансового року Українського Народного Фонду. Як відомо, Конгресовий Комітет оголосив, що кінець — 31 березня.

Як звичайно, перед кінцем, люди оглядаються, що зроблено.

Отож те саме й з Фондом. Що зроблено? Зібрано 120 тисяч доларів. До минулорічного осягу бракує ще 10 тисяч доларів.

Значить, в цьому, 1952 році, ми не поступили наперед. Тутпосмо на тому самому місці.

Де ж причина? Тут пригадується, як після поразки під Ватерлоо, генерал доповідав Наполеону, чому так сталося. Ціла купа причин, — між ними — не достача патронів.

Годі! — перервав Наполеон. Досить цієї одної!

Отож так само й з Фондом. Можемо винукати дуже багато причин, але с перша й остання: цілі переги громадні не прислають свого Дятку. Не виконують своєї повинності без жадних „причин". Не доцільно всієї важливості того, щоб кожний свій Дятко заплтав.

Усуньте всі причини, але як лишиться ота, перша, — наперед не підімо! Во могла б бути ще одна причина й ще поважніша: „то люди не мають засобів, не мають заробітків."

Але ця дуже поважна причина, на щастя, відпадає! Люди наші, хвалити Бога, мають зовсім не зле. Багато з них не тільки можуть заплаити 10 дол. на рік, але могли б платити й по 10 доларів кожного місяця і не було б їм „кривди".

Отже — знову й знову — Сократова істина: Пізнай самого себе!

Починаю не-десь інде, лише в нас самих! Масмо 120 тисяч, але можемо мати 240 й 360!

Ще тепер, в цих днях, до кінця березня!

Масмо дуже багато справ до поладження: політичних, економічних, культурних, харитативних!

З приводу них нерушимо, незадоволені, багато говоримо, сваримося.

Це так, як в родині, коли недостатки. Коли ж гроші є, все відразу стає яснє, всі справи негайно поладжується, праця весело біжить!

Оте саме й в даному разі. Залежить від нас. Від наших рідних. Від наших суєт-дів.

Всі ми — одна громада. При всіх поверхових розбіжностях, живемо одними думками, одними надіями!

А особливо — тепер, коли „кат сконав", коли „все може бути" і коли кожний справжній патріот ту свою маленьку повинність таки мусить виконати!..

Роман Давид

За національний зміст наших імпрез

В останньому часі було в „Свободі" кілька голосів дописувачів, які засуджували на смерть, згідно на довголітній в'язниці, наші привидні виступи, що мають у своєму змісті чисто народний характер.

Докладніше. Засуджено в першій мірі шаравари, а це до того, не дай Боже, сні! Засуджено вишвишаву сорочку і жіночий народний костюм, а що вже до чумацького народного убору, за яким тісно є зв'язаний батіг, то навіть небезпечно згадувати. Засуджено теж український народний танок і наш народний інструмент — бандуру, а навіть нашу народну вокальну творчість.

Яким мотивом керувалися шановні дописувачі, уважаючи щонайменше за пониження яке вони викликали. Вони це глибоке юридично розмежування Росію від неросійських народів. Закони про право національних республік СРСР мати власні військові формуції і виходити в дипломатичні зв'язки і іншими державами є літературно-неросійських народів: в умовах окупації ці закони є символом суверенітету цих народів. Ці закони цілком усувають будь-які формальні причини для наладження звичайних дипломатичних відносин між Україною і ЗДА. (Л Л)

найважливішої установи американських українців. Автор переконливо доводить, що Український Народний Союз не міг би існувати без свого власного органу, без „Свободи", а зокрема не міг би без „Свободи" успішно розвиватися і вирости в ту могутню організацію, якою є сьогодні. Стаття Д. Галичана є наче доповненням статті Л. Міншуги. Вона показує, яку велику організаційну й виховну роллю виконувала „Свобода". В статті є знаменні призначення членів УНС про „Свободу", що їх вони висловили в своїх публічних заявах на зборах або в листах до редакції. Багато хто признавався, що без „Свободи" не може жити, що „Свобода" була для них „школою життя", „нерозлучним товаришем, з яким розмовляв щодня рідною мовою", „великою розрадою в тяжких хвилинах життя", борцем за „загально-людське й загально-українське, а не групове чи партійне добро" і т. д. Як би не „Свобода", то не один іммігрант міг би не був би членом УНС. Своєю статтю автор кінчить цими словами: „Були вони — УНС і „Свобода" — і осягають донині нерозлучними щодо

жизня як вони викликали. Вони це глибоке юридично розмежування Росію від неросійських народів. Закони про право національних республік СРСР мати власні військові формуції і виходити в дипломатичні зв'язки і іншими державами є літературно-неросійських народів: в умовах окупації ці закони є символом суверенітету цих народів. Ці закони цілком усувають будь-які формальні причини для наладження звичайних дипломатичних відносин між Україною і ЗДА. (Л Л)

жизня як вони викликали. Вони це глибоке юридично розмежування Росію від неросійських народів. Закони про право національних республік СРСР мати власні військові формуції і виходити в дипломатичні зв'язки і іншими державами є літературно-неросійських народів: в умовах окупації ці закони є символом суверенітету цих народів. Ці закони цілком усувають будь-які формальні причини для наладження звичайних дипломатичних відносин між Україною і ЗДА. (Л Л)

жизня як вони викликали. Вони це глибоке юридично розмежування Росію від неросійських народів. Закони про право національних республік СРСР мати власні військові формуції і виходити в дипломатичні зв'язки і іншими державами є літературно-неросійських народів: в умовах окупації ці закони є символом суверенітету цих народів. Ці закони цілком усувають будь-які формальні причини для наладження звичайних дипломатичних відносин між Україною і ЗДА. (Л Л)

</

ВСЯ ЦЬОГОРІЧНА ВЕЛИКОДНЯ ПИСАНКА НА ДОПОМОГУ ЗАЛИЩЕНЦЯМ!

ДОПОМОГА ЗАЛИЩЕНЦЯМ - НАШ ПЕРШІЙ ОБОВ'ЯЗОК!

ЗАКЛИК З. У. А. Д. К. В СПРАВІ ВЕЛИКОДНЬОЇ ПИСАНКИ ДЛЯ ЗАЛИЩЕНЦІВ

Американські Українці!

Пройде ще короткий час і Воскресні Дзвони в наших Святинях сповістять нам радісну вістку, що ХРИСТОС ВОСКРЕС! Усі ми радітимемо радістю вірних людей, повних нових надій, що їх приносить свято Воскресіння Христового та прихід Весни. Бо хоч і ми не візьмемо від щоденних турбот, то все ж таки між нами цілком певно не буде ані голодних, ані нездорових, ані цілком бездомних. Живучи на волі та в добробуті, ми маємо всі причини радіти та благодіяти ласкаву долю й дякувати Господеві за те, що маємо.

Але в тому самому часі, по другим боці океану, будуть мільйони наших кистів відкриті і кров від крові рідних братів і сестер, що жалді будуть шматки сухого хліба, боїм зношеної одяжки та безлічі а й к о н е ч н и х предметів щоденного життя, не кажучи вже про такі благодаті, як воля та мирне життя без страху і з надіями на майбутнє.

Ми не маємо жадної можливості допомогти тим нашим рідним, що караються у важкій комуністичній неволі на Рідній Землі за залізною заслоною. Але крім них, по цей бік залізної заслони в скитальських таборах Західної Німеччини й Австрії перебуває ще понад 20,000 жертв тієї самої комуністичної неволі, наших бездомних скитальців-залищених, в цьому багатому інвалідів, які втратили своє здоров'я в боротьбі за волю свого народу, багато хворих, бездомних старців, непрацездатних і багаторічних родичів, що живуть в злидennих обставинах скитальської дивності, а при житті їх у великій мірі відкриває наші на нашу допомогу та на краще майбутнє.

ЗУАДКомітет та його відділи в Європі потребує щонайменше 100,000 доларів річно, щоб могли задоволювати боїм найкращі потреби й боїм тих, що допомогли найбільше потребують. Ваше щире серце і шедра жертва єдині можуть дати ці необхідні фонди, та зменшити цим терпіння й недолю наших залищених.

Понад 20,000 наших залищених в Європі з вірою і надією очікують нашої допомоги! Не заведімо їхніх надій, бо це ще єдине, що їм в житті залишилося!

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет.

УВАГА! ТРЕНТОН І ОКОЛИЦЯ! УВАГА! Громадський Діловий Комітет при Філі Українського Конгресового Комітету

ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ СВЯТО В СУБОТУ, 21. БЕРЕЗНЯ 1953, при вул. Center St., SOKOL HALL, початок о год. 7. учасники. Запрошуються все Громадянство м. Трентону і околиці до численної участі.

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ присвячений пам'яті національного пророка України ТАРАСА ШЕВЧЕНКА. В програмі: свята: промова, музичний дует, скрипкове солю, декламация, інсценізація, жіночий тріо, мішаний хор.

Увага! Балтимор і околиця! Увага! Заходом Організації, очолюваних Відділом УККА в Балтиморі

В НЕДІЛЮ, 22. БЕРЕЗНЯ 1953 Р. о год. 6. учасники. в залі Українсько-Американсько-Горожанського Клубу при 3101 О'Доннелл стр.

СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ з нагоди 92-х роковин смерті генія Т. ШЕВЧЕНКА. В програмі: Реферат, декламация, виступ хору під проводом п. О. Головацького, інсценізація. До численної участі запрошуються все патріотичне Громадянство Балтимору і околиці.

ЗАКЛИК УНН В СПРАВІ ВЕЛИКОДНЬОЇ ПИСАНКИ

ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВОСКРЕСНЕ УКРАЇНА!

Перед нами празник Христового Воскресіння! Знову зустрічимо це велике свято ПРАВДИ і ВЕСНИ на вільній американській землі! І візьмо, великою громадою, співатимемо воскресні пісні перемогі ПРАВДИ Христової!

І при столах із свяченим багатимемо собі взаємно хвилини давно жданої, щоби весна й Перемога ПРАВДИ знову завітала на Українській Землі! Наша радість буде велика, але неповна! На наших душах великим тягарем лежить сума долі нашого українського народу!

Во, не буде Великодньої радості на українських землях! Не буде гомону дзвонів великодніх, не буде хоровадів гаїлок прадавніх, ні поливки та привітань мережаних писанками!

Тихо буде в українських храмах, що закрив їх гнобитель, новітній Нерон! Здушені біль у серці, тайкома шепотітимуть блідими від страху устами наші брати і сестри те, що колись могутньо лунало з їх грудей: — Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

І не буде радості і втіхи й у тих наших рідних, що опинилися у вірних країнах Європи! Роками тягнуться вони поміж чужими людьми, в чужих країнах, які не мають зрозуміння до їх неволі! Вони не могли прибути на цю Вільну Землю, щоби разом з нами втішатися всім добром і гараздами, які для всіх нас тут досяжні! З гірким жалем будуть вони згадувати всіх, що разом з ними поділяли колись таборове скитальське життя, а тепер про них забувають!

Український Конгресовий Комітет Америки.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Нью Йорк, Н. Й. Свято Жінки - Героїні.

Уже лише кілька днів ділять нас від "Свята Української Жінки - Героїні", яке відбудеться ввечері, в неділю, 22. березня, в Стайвезант Гай Скул при 15-тій вулиці у Нью Йорку.

Слід нам це Свято спеціально повітати, бо відстоюють його спільно різні жіночі організації м. Нью Йорку під назвою "Комітету Організованого Жіноцтва" з видатною участю членів СУМ-у та Пласту. Це є один крок до порозуміння між жіночими організаціями та ще один доказ, що наше жіноцтво у такій важкій і важливий час для української нації віміє особисті амбіції підпорядкувати справі загалу. Залізною заслоною відділює Україну від вільного світу, а окупант систематично винищує фізично й духовно українську націю. Ці обставини накладають на нашу політичну еміграцію, а зокрема на наше жіноцтво обов'язок зберегти молоді й дітей для України. Величезне значення у вихованні молоді має минулий народ. Вивчання колишніх славічних чинів творять основу для майбутніх чинів, спомини про славі перемогі дають моральну силу й певність майбутніх перемог. Пролита кров героїв нашої трагічної минувшини прига-

дус нескінчене діло звільнення та загіриває й кличе нас усіх продовжувати розпочате аж до успішного завершення. Маючи ці цілі на увазі "Комітет Організованого Жіноцтва" м. Нью Йорку задумав відсвяткувати пам'яті української-героїні за всім новим зором. Ідею до нової форми святкування подала наша письменниця д-р Галина Лашенко. Замість ж алібі ої академії з промовами, декламаціями та музичними точками, будуть поставлені сценічні картини з різних епох української історії, які живо зобразять великі жертви й змагання української жінки у службі Україні впродовж століть. Більшість картин пера наших письменниць створені окремо на це свято, а деякі давніші твори будуть поставлені у зовсім новій постановці. Комітет О. Ж. великим вкладом праці й поважним підходом до приготування Свята, викazuje глибоку пошану для героїства української жінки та вірять, що українці м. Нью Йорку масовою участю у Святі гідно віддадуть честь пам'яті тих жінок, що жертвували своєю життям у змаганнях за волю, — а разом засвідчують свою любов і духовний зв'язок з тими, що на Рідних Землях продовжують нерівну боротьбу.

Марія З. Макарушка.

УВАГА! — ФІЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦЯ! ЗАХОДОМ ФІЛІ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ В ФІЛАДЕЛФІЇ

В НЕДІЛЮ, 22. БЕРЕЗНЯ 1953 Р. о год. 7. учасники. в залі Клубу Горожан при 847 Н. Френклін вул.

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ присвячений 139-й річниці народження ТАРАСА ШЕВЧЕНКА. В програмі: Святочна промова Галини Журби, солю-спів Олена Шинячка, декламация, Оксана Паласюк, музичне тріо: Роман Савицький, Микола Духа і Оксана Сімонович, муж. і мішан. хори "Кобзар" під проводом дир. С. Ю. Вутовського і М. Довбоша, інсценізація під мистецьким керівництвом Володимира Пашаровського, Фортепіанний супровід Лідії Вульфи та Зої Маркович.

ЗМИЛУЙТЕСЬ, ДОПОМОЖІТЬ!

Прошу ласкаво пробачити за цей лист. Я мав нагоду дістати адресу Редакції Українського Щоденника "Свобода", і як через джерело вільного українського слова, акрішив звернутися до Вас В. П. Пане Редакторе, з проханням, приділити увагу моєму тяжкому положенню, висвітливши його в українському щоденнику. Як Вам відомо, життя багатьох українських залищених є дуже тяжке. Ще гірше з тим, котрі не можуть заробити, і не мають ніякої допомоги. Я стою перед Вами, як один з представників цієї категорії. Через великий наплив німецьких втікачів з совєтської зони Німеччини, безробіття зростає щоденно. Німецькі втікачі з звичайно перші, які отримують роботу. Я сам з Києва 3. 2. 1924 р. народження, 2 роки вже безробітний, хворюю на серце і маю з праві сторони "Літестен-брух"; до тяжкої праці, взагалі нездатний. Я маю 3 дітей, від 7 тижнів до 6 р. 21.15 Н. М. — \$5 на тиждень арбайтсферзорге, — с на життя замало, а щоб померти — забагато. Я мушу платити за помешкання 14.80 Н. М., за світло 3 Н. М. на місяць, платив коштує на рік 144 Н. М., так, що на життя майже нічого не лишається. За останні 6 місяців я не мав змоги заплатити за помешкання, що становить 88.80 Н. М. Через недостачу харчів і заохоруння моєї дитини, мушу брати на кредит, де ви мені 63 Н. М. Щоб придбати щось з одягу то не може бути й мови... Знайомих чи ро-

дичів закордоном, котрі могли б мені чимсь допомогти, — не маю. Емігрувати через хворобу та сімейні обставини не зміг.

Як бачите, положення моє є безвихідне... Мій син, котрий має 7 тижнів, є хворий. По виході з шпиталю, буде на протязі 3-х місяців потребувати спеціальну дієту та лікарство, що буде дуже дорого коштувати. Дитина потребує під час лікування материне молоко, через недостачу харчів та тяжкі життєві умови матери, дитина не має більше як 100 грам молока на день. Купити неможливо, бо 1 літер материного молока коштує 10—15 Н. М. Сльози навертаються мені на очі, як подумав за долю моєї сім'ї, котрій я не в силі допомогти, бо дуже часто є так, що й самого хліба нема за що купити.

Але ще одна надія, що світ не без добрих людей, що може хто відгукнеться на моє скромне прохання, — не загас у моєму серці... Я добре розуміюся у фотографії, як фото-репортер при німецькій пресі, я зміг би заробити на утримання моєї родини, але для цієї справи потрібне встаткування, буде коштувати 650—700 Н. М. Гроші, котрі я нажалі немаю... Ця моя мрія, проведена в життя, була б рятунком для мене і для моєї родини, бо на тяжку працю, я так, чи інакше, нездатний.

Тільки незалежно, через власні зусилля, я зміг би моєму сім'ю на довгий час забезпечити.

Тому, після довгих вагань, Акція В.О. УНРади у зв'язку з Ялтою (Закінчення зі стор. 1.)

Гіну акцію з метою добитись осудження Конгресом ЗДА ялтанських рішень про східні кордони Польщі. Польсько-американські організації розіслали членам Конгресу безліч заяв, меморіалів і телеграм з вимогою "уважати" територіальні постанови ялтанської домови, і в цьому зміслі впливові американсько-польські діячі провадили енергійні заходи на терені Конгресу.

Щоб з'ясувати й обгрунтувати українські позиції в справі постанов ялтанського договору про східні кордони Польщі, керманція Ресурту Закордонних Справ ВО УНРади д-р Степан Витвицький передав секретаріатом Комісії Закордонних Справ Сенату і Палати Репрезентантів відповідні меморіал для розсилки всім членам цих Комісій. Цей меморіал д-р Витвицький передав теж Державному Департаментові, де виявив українське становище в цій справі також окремою особистою інтервенцією. У дальших своїх заходах д-р Витвицький інтервенював особисто у кільканадцятьох найбільш у цій справі ризикальних та для неї компетентних сенаторів і конгресменів. А саме, він відвідав продовж місяця лютого ц. р. голову сенатської Комісії Закордонних Справ сенатора Вайлі і членів цієї Комісії сенаторів Гікенлупера, Менсфілда, Новленда, Александра Сміта, Спарксана, провідника сенатської більшості Тефта і Тобі, та сенаторів Батлера і Даггеса; дальше, голову Комісії Закордонних Справ Палати Репрезентантів Чіперфілда та її членів Конгресменів Вориса і Гордона, а також конгресмена Керстена. Тій самій цілі присвячені були зустрічі д-ра Витвицького з проф. Бергетом, адміралом Менцом і колишнім комісарем для справ ДП О'Коннором.

Основною тезою письменних записок та особистих інтервенцій д-ра Витвицького було ствердження, що західно-

українські землі, включені ялтанським договором до УССР, є невідлучною частиною Української Народної Республіки.

Засаді зустрічі Представника Виконного Органу УНРади з американськими діячами дали рівног нагоду до обговорення на відповідних місцях інших важливих питань, які затрукують інтереси українського народу, як напр. участь українців у т. зв. психологічній війні, наше відношення до діяльності Американського Комітету і інших.

Знову ж підчас своїх відвідин у конгресмена Шігена, члена колишньої конгресової комісії для розсліду масакри в Катині, д-р Витвицький мав нагоду порушити справу совєтського народолюбства в Україні, зокрема справу Виниці.

Завдяки цим інтервенціям названі політичні діячі мали нагоду ознайомитись основнішим з одним з головних питань української політики. Всі вони виявили живе зацікавлення отриманими поясненнями, висловлюючи при тому бажання бути інформованими про українську політичну акцію.

Справа проскут резолюції про т. зв. тасині договори, внесеного до Конгресу През. Айзенгавером, наслідком розкожень між республіканськими і демократичними сенаторами, відкладена покищо на неозначений час.

● Комуністична партія в Америці стримала проголошення своєї програми праці на поточний рік з уваги на смерть Сталіна. Кажуть, що таке саме зробили комуністи в інших країнах у зв'язку з нові політики — Кремля.

ПІДВИШКА КОМІРНОГО НА 15% УХВАЛЕНА В НЬО-ПОРКСЬКОМУ СТЕЙТІ

Олбені, Н. Й. — Обидві палати легіслатури в стейті Нью-Йорк ухвалили контролювати мірного на два роки, одначе з дозволом піднести теперішні ціни на 15 відсотків. У сенаті підтримали цю підвишку 36 голосами проти 20, а в асамблеї 80 голосами проти 67. Тепер законопроект передають до підпису губернатора Тамесові Е. Дюї, який салий його започатковує радістю буде для мене той день, коли я зможу Вам дякувати, дякувати тим, хто не дав мені згинуть на чужині, і дозволив повернутися на рідні землі, та свої сили віддати для неї!

Шановна Редакціє! В. П. Пане Редакторе! Ваша відповідь на мій лист буде для мене великою нагородою. В очікуванні звістки від Вас лишаюсь з правдивою пошаною:

Микола Гуліда, Каден, Німеччина, 12 березня 1953.

ПАДІТЬ У ЛЕГЕНД СПОСІВ... КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕНРОЛ СЕПВІНГ!

ЗАПРОШЕННЯ

Комітет Купна Пластової Оселі для Области Нью Йорк, оцим запрошує все Українське Громадянство Нью Йорку й околиці на ширшій сходинах, які відбудуться 22. березня (неділя) 1953 року, о год. 4. по полудні в пластовій домівці при 144 — 2-га Еллен в Нью Йорку.

На порядку дня: звіт із збіркової акції фонду купна пл. оселі і плани на майбутнє.

За Комітет Купна Пластової Оселі О. Кляфас (в.о. голови) М. Юзєнві (писар)

Укр. Вільна Академія Наук в США МІСТЕЦЬКА КУРАТОРІЯ УВАН в США В НЕДІЛЮ 22 БЕРЕЗНЯ 1953 Р. в 8 год. вечора в приміщенні Укр. Літ.-Мистецького Клубу 149 — 2nd Ave., N. Y., влаштує

ВЕЧІР ПАМ'ЯТІ МИКОЛИ ЛИСЕНКА Доповідь: ПРОФ СОНЕВІЦЬКИЙ: "Українська народна пісня в опрацюванні М. Лисенка". Керівництво Мистецької Кураторії УВАН в США.

В неділю, 29. березня 1953, о год. 5. по полудні, в залі Т-ва ДНІСТЕР, 119 Ave "A" в Нью Йорку відбудуться:

ЗВІЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Т-ВА УКРАЇНЦІВ ПРАВНИКІВ В ЗДА з таким порядком нарад:

- 1) Відкриття зборів
- 2) Вибір Президії зборів
- 3) Відчитання та прийняття протоколу попередніх загальних зборів
- 4) Звіти Управы, Контрольної Комісії та Товариського Суду
- 5) Дискусія над звітами та ухвалення абсолютної уступачої Управы
- 6) Ухвала змін статуту Т-ва
- 7) Ухвалення правил Товариського Суду
- 8) Вибір Управы, Контрольної Комісії та Товариського Суду
- 9) Експануляція.

Коли в означеному часі не прибує відповідна кількість членів, загальні збори відбудуться годину пізніше з тим самим порядком нарад.

За Управу: Д-р Богдан Дзерович місто-голова Д-р Богдан Томків секретар

УВАГА! НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! Заходом Драматичного Гуртка „Промінь” при Українській Православній Парафії св. Володимира в Нью Йорку — поставлена буде драма —

МАТИ НАЙМИЧКА Тогобичного.

В НЕДІЛЮ, 22. БЕРЕЗНЯ 1953 Р. В ЦЕРКОВНІЙ ЗАЛІ, 384 Схід, 14. вулиця в Нью Йорку. Початок о 6. год. вечора. ВСТУП 75 ЦЕНТІВ.

До численної участі ласкаво просить все Українське Громадянство Церковний Комітет.

Увага! Нью Йорк і околиця! Увага! Організація Оборони Чотирьох Свобід України, Інн.

2-й ВІДІЛ У НЬО ЙОРКУ все Українське Громадянство, а особливо молодь — на —

ВЕСНЯНИЙ БАЛЬ що відбудеться:

В СУБОТУ, 25. КВІТНЯ 1953 Р., в БЕТТОВЕН ГОЛЛ, при 210 Е. 5. вул. в Нью Йорку Оркестра П. Антошкова. Початок о год. 8:30 веч.

Дальш подробиці в чергових оголошеннях. — Комітет.

АНКІЯ УНК В КОНГРЕСІ

(Задіяння зі стор. 1.)

оборонцем самостійної політики здержування, яку він співтворив. Ця аморальна політика, яка не має нічого спільного з традиціями і принципами західної цивілізації, залишає повне право Європі і Азії напризволяще народодобивної програми імперіалістичної Москви та дає загрозливу мовчазну згоду на необмежену консолідацію союзової євразійської бази для завоювання світу. Як відомий член тої політичної кліки карієристів, яка за останніх по-

ПОСАДА ДЯКА

КОНКУРС!

Українська Греко-Кат. Парофія Преч. Діви Марії, в Міддл Рокс, Па., якої парох, є о. Прт. Двораківський, пошукує середнього віку іспитовного ДЯКОВИЧ-ТІЯ — диригента хору, та проф. дитячої школи. Треба знати поправно англійську мову. Добра місячна платня. Надати члени доходи. 4-місячне безплатне мешкання. Меблі треба мати свої. Посада можна зайняти зараз! Голоситись на адресу: ST. MARY'S UKRAINIAN GREEK CATHOLIC CHURCH

116 Ella St., McKees Rocks, Pa.

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

Об'єднання Українських Жіночих Організацій Америки з прикриттям стверджує, що в нотатці "Чужесна молодь", де було подано звіт з масового балу, помилково було подано, що премія за костюми "А карт" разом з іншими грошима паннами дістала п. Кушнір. Фактично премія за цей елегантний костюм дістала п. Ольгу Надія Кушнір, якій і належить за це наше признання.

Забавний Комітет.

Український Салон КРАСИ

"Сюди завітати клієнти скеровують своїх приятельок!"

Nita's Beauty Salon
720 GROVE STREET,
IRVINGTON, N. J.
ESsex 3-9860

КОМУНІКАТ

Комітет Купна Платової Оселі для Области Нью Йорк, очинює податок Громадянства до відомості, що 4 березня 1953 року підписано кінцевий контракт купна платової оселі в 1-й Четгем, Н.Я. Інтитулюванням власником оселі, що складається з 350 акрів лісу та поля враз з забудованими і коштує 35 тисяч доларів, є Організація Української Молоді "Плат" Інк., в Дітройті. Прикінцевому контракту вплачено готівкою 15 тисяч доларів, а на 20 тис. дол. затіяно гіпотечну позичку в банку в Гудсоні, Н.Я., на 15 років.

Комітет Купна Платової Оселі цією дорогою складає якнайширшу подяку всім жертводавцям і збірщикам фонду купна, які допомогли набути Оселю, де платова молодь області Нью Йорку вже в цьому році проведе свої літні табори.

Дальші пожертви на розбудову Оселі і сплату гіпотечної позички просимо слати на адресу фінансового референта Комітету: W. SUSZKIW, 208-10 East 6th Street, New York 3, N. Y.

За комітет Купна Платової Оселі:

М. Білоус, Я. Бойдух, О. Клофас, В. Сухий, М. Юзенів.

УВАГА! НЬОАРК І ОКОЛИЦЯ!

В УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕНТРАЛІ,
180 William Street, Newark, N. J.
висвітлюється

В НЕДІЛЮ, 22. БЕРЕЗНЯ 1953 Р.

о год. 3. по пол., і 7. увечорі.

НОВИЙ ФІЛЬМ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

РОМАНС В КАРПАТАХ

Це високо-мистецький фільм, випродукований на Гугульщині при участі найкращих сил продукції "Музи-Фільм".

УКРАЇНСЬКА АДАПТАЦІЯ — "СОЛІД-ФІЛЬМ"

у фільмі побачите:

ЛЮБОВ — ІНТРИГ — ТРАГЕДІЮ.

ЧУДОВІ КРАСВИДИ ГУГУЛЬЩИНИ.

Великодні картки

Вашим Рідним, Приятелям та Знайомим буде радісно отримати від Вас

ВЕЛИКОДНІЙ ПРИВІТ

на кольоровій артистичній картці з релігійними

мотивами та на картці в українському стилі роботи

М. Анастасівського, що їх Ви набудете в "Свободі".

Наближається Великдень, — тож замовляйте вже

сьогодні ці

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

в ціні по 10 центів кожна. Приймається також гур-

тові замовлення 100 штук за 7 дол. Замовлення

пополагоджується відвартотною поштою.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Великодні картки

Вашим Рідним, Приятелям та Знайомим буде радісно отримати від Вас

ВЕЛИКОДНІЙ ПРИВІТ

на кольоровій артистичній картці з релігійними

мотивами та на картці в українському стилі роботи

М. Анастасівського, що їх Ви набудете в "Свободі".

Наближається Великдень, — тож замовляйте вже

сьогодні ці

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

в ціні по 10 центів кожна. Приймається також гур-

тові замовлення 100 штук за 7 дол. Замовлення

пополагоджується відвартотною поштою.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Великодні картки

Вашим Рідним, Приятелям та Знайомим буде радісно отримати від Вас

ВЕЛИКОДНІЙ ПРИВІТ

на кольоровій артистичній картці з релігійними

мотивами та на картці в українському стилі роботи

М. Анастасівського, що їх Ви набудете в "Свободі".

Наближається Великдень, — тож замовляйте вже

сьогодні ці

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

в ціні по 10 центів кожна. Приймається також гур-

тові замовлення 100 штук за 7 дол. Замовлення

пополагоджується відвартотною поштою.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Великодні картки

Вашим Рідним, Приятелям та Знайомим буде радісно отримати від Вас

ВЕЛИКОДНІЙ ПРИВІТ

на кольоровій артистичній картці з релігійними

мотивами та на картці в українському стилі роботи

М. Анастасівського, що їх Ви набудете в "Свободі".

Наближається Великдень, — тож замовляйте вже

сьогодні ці

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

в ціні по 10 центів кожна. Приймається також гур-

тові замовлення 100 штук за 7 дол. Замовлення

пополагоджується відвартотною поштою.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Великодні картки

Вашим Рідним, Приятелям та Знайомим буде радісно отримати від Вас

ВЕЛИКОДНІЙ ПРИВІТ

на кольоровій артистичній картці з релігійними

мотивами та на картці в українському стилі роботи

М. Анастасівського, що їх Ви набудете в "Свободі".

Наближається Великдень, — тож замовляйте вже

сьогодні ці

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

в ціні по 10 центів кожна. Приймається також гур-

тові замовлення 100 штук за 7 дол. Замовлення

пополагоджується відвартотною поштою.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Великодні картки

Вашим Рідним, Приятелям та Знайомим буде радісно отримати від Вас

ВЕЛИКОДНІЙ ПРИВІТ

на кольоровій артистичній картці з релігійними

мотивами та на картці в українському стилі роботи

М. Анастасівського, що їх Ви набудете в "Свободі".

Наближається Великдень, — тож замовляйте вже

сьогодні ці

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

в ціні по 10 центів кожна. Приймається також гур-

тові замовлення 100 штук за 7 дол. Замовлення

пополагоджується відвартотною поштою.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Великодні картки

Вашим Рідним, Приятелям та Знайомим буде радісно отримати від Вас

ВЕЛИКОДНІЙ ПРИВІТ

на кольоровій артистичній картці з релігійними

мотивами та на картці в українському стилі роботи

М. Анастасівського, що їх Ви набудете в "Свободі".

Наближається Великдень, — тож замовляйте вже

сьогодні ці

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

в ціні по 10 центів кожна. Приймається також гур-

тові замовлення 100 штук за 7 дол. Замовлення

пополагоджується відвартотною поштою.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Великодні картки

Вашим Рідним, Приятелям та Знайомим буде радісно отримати від Вас

ВЕЛИКОДНІЙ ПРИВІТ

на кольоровій артистичній картці з релігійними

мотивами та на картці в українському стилі роботи

М. Анастасівського, що їх Ви набудете в "Свободі".

Наближається Великдень, — тож замовляйте вже

сьогодні ці

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

в ціні по 10 центів кожна. Приймається також гур-

тові замовлення 100 штук за 7 дол. Замовлення

пополагоджується відвартотною поштою.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Великодні картки

Вашим Рідним, Приятелям та Знайомим буде радісно отримати від Вас

ВЕЛИКОДНІЙ ПРИВІТ

на кольоровій артистичній картці з релігійними

мотивами та на картці в українському стилі роботи

М. Анастасівського, що їх Ви набудете в "Свободі".

Наближається Великдень, — тож замовляйте вже

сьогодні ці

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

в ціні по 10 центів кожна. Приймається також гур-

тові замовлення 100 штук за 7 дол. Замовлення

пополагоджується відвартотною поштою.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Великодні картки

Вашим Рідним, Приятелям та Знайомим буде радісно отримати від Вас

ВЕЛИКОДНІЙ ПРИВІТ

на кольоровій артистичній картці з релігійними

мотивами та на картці в українському стилі роботи

М. Анастасівського, що їх Ви набудете в "Свободі".

Наближається Великдень, — тож замовляйте вже

сьогодні ці

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

в ціні по 10 центів кожна. Приймається також гур-

тові замовлення 100 штук за 7 дол. Замовлення

пополагоджується відвартотною поштою.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Великодні картки

Вашим Рідним, Приятелям та Знайомим буде радісно отримати від Вас

ВЕЛИКОДНІЙ ПРИВІТ

на кольоровій артистичній картці з релігійними

мотивами та на картці в українському стилі роботи

М. Анастасівського, що їх Ви набудете в "Свободі".

Наближається Великдень, — тож замовляйте вже

сьогодні ці

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

в ціні по 10 центів кожна. Приймається також гур-

тові замовлення 100 штук за 7 дол. Замовлення

пополагоджується відвартотною поштою.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Великодні картки

Вашим Рідним, Приятелям та Знайомим буде радісно отримати від Вас

ВЕЛИКОДНІЙ ПРИВІТ

на кольоровій артистичній картці з релігійними

мотивами та на картці в українському стилі роботи

М. Анастасівського, що їх Ви набудете в "Свободі".

Наближається Великдень, — тож замовляйте вже

сьогодні ці

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

в ціні по 10 центів кожна. Приймається також гур-

тові замовлення 100 штук за 7 дол. Замовлення

пополагоджується відвартотною поштою.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Великодні картки

Вашим Рідним, Приятелям та Знайомим буде радісно отримати від Вас

ВЕЛИКОДНІЙ ПРИВІТ

на кольоровій артистичній картці з релігійними

мотивами та на картці в українському стилі роботи

М. Анастасівського, що їх Ви набудете в "Свободі".

Наближається Великдень, — тож замовляйте вже

сьогодні ці

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

в ціні по 10 центів кожна. Приймається також гур-

тові замовлення 100 штук за 7 дол. Замовлення

пополагоджується відвартотною поштою.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Великодні картки

Вашим Рідним, Приятелям та Знайомим буде радісно отримати від Вас

ВЕЛИКОДНІЙ ПРИВІТ

на кольоровій артистичній картці з релігійними

мотивами та на картці в українському стилі роботи

М. Анастасівського, що їх Ви набудете в "Свободі".

Наближається Великдень, — тож замовляйте вже

сьогодні ці

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

в ціні по 10 центів кожна. Приймається також гур-

тові замовлення 100 штук за 7 дол. Замовлення

пополагоджується відвартотною поштою.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Великодні картки

Вашим Рідним, Приятелям та Знайомим буде радісно отримати від Вас

ВЕЛИКОДНІЙ ПРИВІТ

на кольоровій артистичній картці з релігійними

мотивами та на картці в українському стилі роботи

М. Анастасівського, що їх Ви набудете в "Свободі".

Наближається Великдень, — тож замовляйте вже

сьогодні ці

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

в ціні по 10 центів кожна. Приймається також гур-

тові замовлення 100 штук за 7 дол. Замовлення

пополагоджується відвартотною поштою.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Великодні картки

Вашим Рідним, Приятелям та Знайомим буде радісно отримати від Вас

ВЕЛИКОДНІЙ ПРИВІТ

на кольоровій артистичній картці з релігійними

мотивами та на картці в українському стилі роботи

М. Анастасівського, що їх Ви набудете в "Свободі".

Наближається Великдень, — тож замовляйте вже

сьогодні ці

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

в ціні по 10 центів кожна. Приймається також гур-

тові замовлення 100 штук за 7 дол. Замовлення

пополагоджується відвартотною поштою.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Великодні картки

Вашим Рідним, Приятелям та Знайомим буде радісно отримати від Вас

ВЕЛИКОДНІЙ ПРИВІТ

на кольоровій артистичній картці з релігійними

мотивами та на картці в українському стилі роботи

М. Анастасівського, що їх Ви набудете в "Свободі".

Наближається Великдень, — тож замовляйте вже

сьогодні ці

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

в ціні по 10 центів кожна. Приймається також гур-

тові замовлення 100 штук за 7 дол. Замовлення

пополагоджується відвартотною поштою.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Великодні картки

Вашим Рідним, Приятелям та Знайомим буде радісно отримати від Вас